

Welkom in de Beethoven-stad Bonn!

Bonn is de geboortestad van de wereldberoemde componist Ludwig van Beethoven, die tot op heden de beroemdste telg is die de stad heeft voortgebracht. Ludwig van Beethoven werd in december 1770 geboren. Nu reeds lopen de voorbereidingen voor de feestelijkheden ter gelegenheid van zijn 250ste geboortedag in het jaar 2020.

Gezamenlijk met meerdere sponsors uit de culturele en particuliere sector van Bonn heeft de stad Bonn de Beethoven-rondwandeling uitgestippeld. Deze rondwandeling leidt de bezoeker langs 16 informatieborden op plaatsen waar het muzikale genie in Bonn woonde en werkte.

De haltes 1 tot 14 kunnen bij een individuele rondwandeling door de binnenstad van Bonn op eigen houtje verkend worden; de haltes 15 en 16 liggen buiten het centrum van Bonn en zijn makkelijk te bereiken met de tram of S-Bahn.

1 Beethoven-huis

Bonngasse 20

De op 17 december 1770 gedoopte Ludwig van Beethoven werd in het achterhuis van Bonngasse 20 geboren. Hij was het tweede van zeven kinderen van de hoftenor Johann van Beethoven en diens vrouw Maria Magdalena, geboren Keverich. Hier bracht hij zijn eerste vier levensjaren door.

2 Kamermuziekzaal

Bonngasse 20

Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan in 1989 wijdde de "Verein Beethoven-Haus" de kamermuziekzaal „Hermann J. Abs" in, ontworpen door de architect Thomas van den Valentyn en beroemd om de akoestiek en intimiteit. Het mede door de mecenas gestichte huis herbergt tevens de verzameling en bibliotheek.

3 Voormalige Rheingasse 24

Rheingasse 24

In het vroegere huis van de bakker Gottfried Fischer had reeds Ludwig van Beethovens gelijknamige grootvader gewoond. Nikolaus Johann, de broer van de jonge Ludwig, werd hier anno 1776 geboren. De familie bewoonde het huis met twee korte onderbrekingen tot midden mei 1787.

4 Parochiekerk St. Remigius

Brüdergasse

De net tienjarige Ludwig van Beethoven bespeelde het orgel tijdens de ochtenddienst van zes uur in de Minoritenkerk – heden kerk van de katholieke hogeschoolgemeenschap Bonn – nadat hij zijn eerste orgellessen in de verdwenen Franciscanenkerk had gekregen. Het klavier van het orgel staat in het Beethoven-huis.

5 Hoofgebouw universiteit

Regina-Pacis-Weg

Auditorium 17 naast de Koblenzer Poort. De „Bönnsche

Ballstücke" van de hofschilder François Rousseau tonen het omstreeks 1750 gebouwde hoftheater. Het keurvorstelijke orkest is in twee delen afgebeeld. Hier musicerden reeds Ludwig van Beethovens gelijknamige grootvader, zijn vader Johann en hijzelf.

6 Schlosskirche

An der Schlosskirche

In de anno 1779 grotendeels voltooide nieuwe slotkerk gaf de componist Christian Gottlob Neefe orgellessen aan Ludwig van Beethoven. Hier was de eerste post van de op zijn 14de reeds volwaardig gesalarieerde „keurvorstelijk-Keulse hoforganist".

7 Voormalige Zehrgarten

Markt 11/ bij het Oude Raadhuis

Met andere hofmusici en studenten vertoefde Ludwig van Beethoven graag in de gerenommeerde „Zehrgarten" van de weduwe Koch. Hij adoorde haar dochter Babette zeer. In de aangrenzende boekhandel leerde hij de literatuur van het tijdperk van de Verlichting kennen.

8 Voormalig Breuningsches Haus

Remigiusstraße/Münsterplatz

Hier stond eertijds het huis van de bij de brand van het residentieel paleis in 1777 omgekomen hofraad von Breuning, ridder in de Duitse Orde. Zijn weduwe Helene en haar vier kinderen boden de „dikwijls koppige", jeugdige Ludwig van Beethoven familiale geborgenheid.

9 Munster, kapittelhuis

Münsterplatz

Na de privéschool van de leraar Ropertz in de Rathausgasse ging Ludwig van Beethoven naar de openbare Latijnse school van het sticht St. Cassius. De lagere school voor jongens bevond zich in het kapittelhuis aan de zuidkant van de kruisgang van het Bonner Munster.

Later speelde de jonge Beethoven als vervangend hoforganist ook op het orgel van de munsterkerk.

10 Beethoven-monument

Münsterplatz

„Muzikaal geïnteresseerde kringen" stichtten naar aanleiding van Ludwig van Beethovens 75ste geboortedag het door Ernst Hähnel geschapen monument, waarvan de voornaamste sponsor Franz Liszt was. Aan de inwijding in 1845 namen de Pruisische koning Frederik Willem IV, koningin Victoria van Engeland en Alexander von Humboldt deel. Daarnaast werd een driedaags muziekfeest ter ere van Beethoven georganiseerd - het eerste Beethoven-festival.

11 Dreieck 6

Dreieck 6

Het toenmalige huis Dreieck 210 was de tweede woning van het gezin Ludwig van Beethoven. In april 1774 werd hier in de parochie St. Gangolf zijn broer Kaspar Anton Karl geboren, die eveneens musicus werd en hem anno 1794 naar Wenen volgde.

12

13

14

15

16

**FREUDE.
JOY.
JOIE.
BONN.**

Beethoven-rondwandeling
Op pad door Bonn in de voetsporen van
Ludwig van Beethoven

12 “Beethon” Sculpture

vóór de Beethoven-hal

Met zijn in 1986 naar het beroemdste Beethovenportret van Karl Josef Stieler uit 1819 geschapen, optisch verbluffende „Beethon“-gietsel schonk de kunstenaar Klaus Kammerichs de nieuwe Beethoven-hal en de Beethoven-stad Bonn een markant symbol.

13 Beethoven-hal

Wachsbleiche

Met de nieuwe Beethoven-hal, naar de plannen van de architect Siegfried Wolske, schaarde Bonn zich in september 1959 in de rij van 's werelds belangrijkste regelmatige muziekfestivals. Paul Hindemith wijdde de hal in met zijn eigen compositie „Nobilissima Visione”.

De huidige Beethoven-hal is de derde; de eerste werd in 1845 gebouwd.

14 Alter Friedhof, graf van moeder

Bornheimer Straße

Het graf van de in 1746 geboren en op 17 juli 1787 in Bonn gestorven Maria Magdalena Keverich, de moeder van Ludwig van Beethoven, gold als verdwenen. Pas in 1932 werd het geïdentificeerd. De “Verein Beethoven-Haus”- plaatste de in 1970 vernieuwde gedenksteen.

15 Balhuis “La Redoute”, Bad Godesberg

Kurfürstenallee 1

Toen Joseph Haydn in juli 1792 van Londen naar Wenen terugkeerde, presenteerde Ludwig van Beethoven hem in de Redoute wellicht één van zijn beide ‘Keizerscantates’. Haydn prees ze en moedigde de jonge componist aan verder te studeren; zoals Beethovens vriend Franz Gerhard Wegeler vermeldt. Later in Wenen werd Beethoven leerling van Haydn.

16 Lippesches Palais, Beuel-Oberkassel

Königswinterer Straße 705

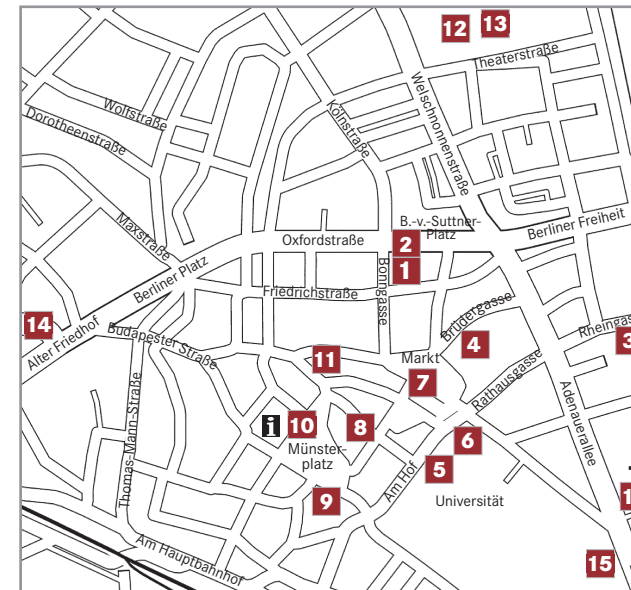
Volgens de herinneringen van bakker Gottfried Fischer verbleef Ludwig van Beethoven omstreeks 1780 op uitnodiging van ene heer „von Menizar” (dat was wellicht Abraham Edler von Meinertzhagen) dikwijls in diens landhuis te Oberkassel. Het kreeg later de naam van de vorsten zur Lippe.

Medewerkende partners: Beethoven-huis, Beethoven-festival Bonn, Beethoven-orkest Bonn, Burgers voor Beethoven

Tip: de haltes 15 en 16 bereikt u gemakkelijk met de „Bonn Regio WelcomeCard”. Deze biedt 24 uur lang gratis gebruik van het streekvervoer met veel gratis entrees en verdere reducties.

De „Bonn Regio WelcomeCard” is verkrijgbaar bij Bonn-Information, in geselecteerde hotels en in de ticketautomaten van de verkeersbedrijven Stadtwerke Bonn (SWB).

STADT. Uitegever: de burgemeester van de stad Bonn, dienst voor economische ontwikke-
CITY. ling, Bonn-Information/persdienst, oplage: 5.000, stand: april/2014. Wijzigingen
VILLE. mogelijk. Foto: © Stad Bonn, foto nummer 12: © Klaus Kammerichs
BONN.

BonnInformation

Toeristeninformatie, stadstouren en rondleidingen, stadsgidsen service, kamers boeken, Bonn-Souvenirs, theater- en concertkassa

Windeckstraße 1/am Münsterplatz
53111 Bonn
Telephone: 0049228 - 77 50 00
bonninformation@bonn.de
www.bonn.de/@beethoven-walk

Openingstijden
maandag t/m vrijdag: 10 tot 18 uur
zaterdag: 10 tot 16 uur
zon- en feestdagen: 10 tot 14 uur

Lijn: 16, 18, 61, 62, 63, 66
Halte: Hauptbahnhof (Centraal Station)

